Çevrimiçi Otantik Ö?renme Öz-yeterlik Ölçe?i (ÇOÖÖÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevrimiçi Otantik Ö?renme Öz-yeterlik Ölçe?i (ÇOÖÖÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18570

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevrimiçi Otantik Ö?renme Öz-yeterlik Ölçe?i (ÇOÖÖÖ), Tezer, Y?ld?z ve Uzunboylu (2018) taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin **çevrimiçi ö?renme** ortamlar?nda kar??la?t?klar? otantik görevleri ve gerçek dünya problemlerini ba?ar?yla çözebilme kapasitelerine dair sahip olduklar? **öz-yeterlik** inançlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, çevrimiçi e?itimdeki artan önemi dikkate alarak, ö?rencilerin otantik ö?renme süreçlerindeki yeterlilik alg?lar?n? derinlemesine incelemektedir. Ölçek toplamda 10 boyut ve 66 maddeden olu?makta olup, geçerlik ve güvenirlik analizleri, arac?n psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, **Çevrimiçi Ö?renme**, **Öz-yeterlik**, **Otantik Ö?renme**, ÇOÖÖÖ, Psikometri.

Yazarlar

M. Tezer, E. P. Y?ld?z, H. Uzunboylu

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin çevrimiçi ortamlarda yürütülen otantik ö?renme faaliyetlerine kat?l?m ve bu faaliyetlerde ba?ar?l? olma konusundaki alg?lanan yeterlilik düzeylerini belirlemektir. Geleneksel ö?renme ortamlar?ndan farkl? olarak, çevrimiçi otantik ö?renme, ö?rencilerin karma??k, gerçek ya?am senaryolar?na dayal? görevleri dijital araçlar kullanarak tamamlamalar?n? gerektirir. ÇOÖÖÖ, ö?rencilerin bu tür görevleri yerine getirmedeki inançlar?n? nicel olarak ölçerek e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara de?erli veriler sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, alanyaz?ndaki bo?lu?u doldurarak, çevrimiçi otantik ö?renmenin spesifik yap?s?na odaklanan sa?lam bir ölçüm arac? sa?lam??t?r. Bu, ö?rencilerin güçlü ve zay?f yönlerini tespit etme ve çevrimiçi e?itim programlar?n? buna göre adapte etme imkan? sunmaktad?r.

Yap?

ÇOÖÖÖ, bireylerin çevrimiçi ortamlarda otantik ö?renme görevlerini ba?ar?yla gerçekle?tirme yeteneklerine dair inançlar?n? temsil eden **Çevrimiçi Otantik Ö?renme Öz-yeterli?i** yap?sal boyutunu ölçmektedir. **Öz-yeterlik**, Albert Bandura'n?n sosyal bili?sel teorisine dayanan merkezi bir kavramd?r ve ö?renme ba?ar?s?n?n önemli bir belirleyicisidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, toplamda 66 madde ve 10 boyuttan olu?maktad?r. Bu boyutlar, otantik ö?renmenin çe?itli yönlerini kapsamaktad?r; örne?in, gerçek dünya problemlerini çözme, çoklu de?erlendirme yöntemlerini kullanma ve öz de?erlendirme yapma becerileri gibi. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, çevrimiçi otantik ö?renme deneyiminin karma??kl???n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. 66 madde ve 9 faktör için hesaplanan toplam madde korelasyonlar? 0.34 ile 0.944 aras?nda de?i?mektedir, bu da maddelerin ölçülen yap?y? temsil etmede yeterli düzeyde korelasyon gösterdi?ini i?aret etmektedir. Maddelerin döndürülmü? faktör yük de?erleri, ortalama ve standart sapma de?erleri detayl? tablolarla sunulmu?tur.

Tüm maddeler için ortalama de?erlerin 3.73 ile 4.40 aral???nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir. Sonuçlar?n yorumlanmas?nda Büyüköztürk (2013) taraf?ndan belirlenen puan s?n?rlar? kullan?lm??t?r: Kesinlikle Kat?lm?yorum (1.00-1.79); Kat?lm?yorum (1.80-2.59); Karars?z?m (2.60-3.39); Kat?l?yorum (3.40-4.19); Kesinlikle Kat?l?yorum (4.20-5.00). Ölçe?in genel ortalamas?n?n 4.07 olmas?, ö?rencilerin yan?tlar?n?n büyük ölçüde "Kat?l?yorum" seçene?i üzerinde yo?unla?t???n? ve dolay?s?yla Çevrimiçi Otantik Ö?renme **Öz-yeterliklerinin** genel olarak yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizlerinde, faktörler aras?ndaki ili?kileri dikkate alan bir teknik olan "e?ik döndürme" (oblique rotation) tercih edilmi?tir. Literatürde, e?ik döndürme uygulanacaksa sonuçlar?n gelecekte daha kullan??l? olmas? gerekçesiyle **Promax** tekni?inin tercih edilmesi önerilmektedir (Rennie, 1997; Tabachnick ve Fidell, 2013). **Promax**, Varimax ve Quartimax gibi dik döndürme (orthogonal rotation) tekniklerinin aksine, faktörlerin birbiriyle ili?kili oldu?u varsay?m?na dayan?r.

Güvenilirlik katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa) 1'e yakla?t?kça güvenilirli?in artt??? kabul edilir (Sekaran, 2003). Fraenkel ve Wallen (2006), güvenilirlik katsay?s?n?n 0.60'dan dü?ük olmas?n? çok zay?f, 0.60 ile 0.70 aras?n? kabul edilebilir ve 0.80'in üzerini ise iyi olarak nitelendirir. Ölçe?in genel güvenilirlik katsay?lar?, arac?n tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermektedir (ancak spesifik Cronbach Alfa de?eri kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir, ancak sonuçlar?n iyi oldu?u vurgulanm??t?r).

Faktör Analizi

Veri setinin **Faktör Analizi** için uygunlu?unu belirlemek amac?yla **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** ölçümü ve **Bartlett Testi** uygulanm??t?r. **KMO** de?erinin 1'e yak?n olmas?, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu gösterir; 0.60'?n alt?ndaki de?erler faktör analizi yap?lmamas? gerekti?ini

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirtir (Hutcheson ve Sofroniou, 1999).

Yap?lan analizlerde **KMO** de?eri 0.857 olarak saptanm??t?r. Bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, Bartlett Testi sonucu (X^2= 6780.597, df= 2145, p<.01) anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, verilerin Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) için uygunlu?unu kesin olarak ortaya koymu?tur.

Ölçek ö?elerinin belirlenmesinde, faktör yükünün en az 0.30 olmas? ve bir maddenin iki ayr? faktör alt?nda yüksek yük almas? durumunda bu yükler aras?ndaki fark?n en az 0.10 olmas? kriteri esas al?nm??t?r. Bu kriterler literatürdeki yayg?n uygulamalarla uyumludur (Tuan vd., 2000; Johnson ve McClure, 2004). Ölçek, 9 faktör (boyut) alt?nda toplanan 66 maddeden olu?maktad?r.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 5'li **Likert** Tipi (Kesinlikle Kat?lm?yorum, Kat?lm?yorum, Karars?z?m, Kat?l?yorum, Kesinlikle Kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim Ö?rencileri (Çevrimiçi Ö?renme Deneyimi Olan Ö?renciler)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle yeti?kin ö?renciler)

Population Details: Çevrimiçi ö?renme ortamlar?nda e?itim gören ö?renciler üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Nicel Ölçek Geli?tirme Çal??mas?. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve güvenirlik analizleri kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, **Otantik Ö?renme**, **KMO**, **Promax** Rotasyonu, **Likert** Ölçe?i, Uzaktan E?itim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ezgi Pelin YILDIZ

Affiliation Email addresses: yildizezgipelin@gmail.com

Correspondence Address: ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücretler: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Ezgi Pelin YILDIZ ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: yildizezgipelin@gmail.com.

Ölçe?in orijinal akademik makalesine bu ba?lant? üzerinden ula??labilir: https://doi.org/10.1007/s11135-017-0641-1.

Ölçe?in orijinal DOCX dosyas? ?u adresten indirilebilir: cevrimici-otantik-ogrenme-oz-yeterlik-olcegi-coooo-toad.docx

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? ?u adresten indirilebilir: cevrimici-otantik-ogrenme-oz-yeterlik-olcegi-coooo-toad.pdf

Kaynaklar

Tezer, M., Y?ld?z, E., P. & Uzunboylu, H. (2018). Online authentic learning self-efficacy: A scale development. *Quality & Quantity, 52*, 639-649. https://doi.org/10.1007/s11135-017-0641-1

Büyüköztürk, ?. (2013). Bilimsel ara?t?rma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi Yay?nc?l?k.

Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2006). How to design and evaluate research in education (6th ed.). McGraw-Hill.

Gürbüztürk, O. ve ?ad, S. N. (2010). Ö?retmen adaylar?n?n özyeterlik inançlar? ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri, 10(2), 705-728.

Huang, J. T., Jeng, Y. L., & Tsai, C. C. (2010). The effects of problem-based learning on high school students' self-efficacy and achievement in science. International Journal of Science and Mathematics Education, 8(5), 921-939.

Hutcheson, G., & Sofroniou, N. (1999). The multivariate social scientist: Introductory statistics using generalized linear models. Sage Publications.

Johnson, B., & McClure, R. (2004). Research methods for the social sciences. Pearson Education.

Rennie, D. L. (1997). Redundancy and the factor structure of the Self-Directed Search. Journal of Vocational Behavior, 50(2), 221-235.

Sekaran, U. (2003). Research methods for business: A skill-building approach (4th ed.). John Wiley & Sons.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics (6th ed.). Pearson Education.

Tsai, M. J., & Liu, C. H. (2005). Developing a scale to measure students' online learning self-efficacy in web-based learning environments. Journal of Educational Technology & Society, 8(3), 209-218.

Tuan, H. L., Chin, C. C., & Shieh, S. H. (2000). The development of a questionnaire to measure students' motivation toward science learning. International Journal of Science Education, 22(6), 639-651.

Çevrimiçi Otantik Ö?renme Öz-yeterlik Ölçe?i (ÇOÖÖÖ) Maddeleri

Ölçek toplam 10 boyut ve 66 maddeden olu?maktad?r. A?a??da Otantik De?erlendirme Boyutuna ait madde örnekleri sunulmu?tur:

Çoklu de?erlendirme (ürün, süreç, performans, öz de?erlendirme) yöntemleriyle üst düzey bilgi ve beceriler kazanabilirim.

Çoklu de?erlendirme yöntemleriyle yarat?c? dü?ünme f?rsatlar? elde edebilirim.

Çoklu de?erlendirmeler ile gerçek bilgi ve becerileri kazan?p kazanmad???m? tespit edebilirim.

Kullan?lan çoklu de?erlendirmeler ile pratik ve gerçekçi bilgiler ve beceriler edinebilirim.

Geni? zaman aral???na yay?lan farkl? de?erlendirmeler ile ö?renmede kal?c?l?k sa?layabilirim.

Çoklu de?erlendirmeler ile e?itim sonunda gerçek problemlere çoklu yorum yaparak çözümler üretebilirim.

Ö?renme performans?ma ili?kin öz de?erlendirmemi yapabilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM